

JAARSTUKKEN 2019

**GEMEENTELIJKE
KREDIETBANK**

Inhoudsopgave	2
Deel1: Financieel jaarverslag 2019	3
1. Bericht van het Dagelijks Bestuur	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	3
1.3. Beleidsvisie van het Bestuur	4
1.4. Ontwikkelingen ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling	4
1.5. Maatschappelijke ontwikkelingen die de GKB raken	4
1.6. Impact nieuwe strategische visie	4
1.7. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	5
2. Programmaverantwoording	6
2.1. Inleiding	6
2.2. Verplichte paragrafen	6
Deel 2: Jaarrekening 2019	12
Balans per 31 december 2019	13
3. Analyse en bestemming resultaat	
3.1. Analyse resultaat	16
3.2. Baten	17
3.3. Lasten	18
4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	
4.1. Inleiding	20
4.2. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	20
4.3. Balans	20
4.4. Eigen vermogen	21
4.5. Overige Passiva	21
4.6. Overzicht van baten en lasten	21
5. Toelichting op de balans	
5.1. Activa	22
5.2. Passiva	23
5.3. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	25
6. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	
6.1. Bedrijfsopbrengsten	26
6.2. Bedrijfslasten	27
6.3. Wet normering topinkomens	30
7. Overige gegevens	
7.1. Resultaatsbestemmingsvoorstel	31
7.2. Controleverklaring	31
Bijlagen	
- Overzicht dienstverleningsovereenkomsten	
- Formatieoverzicht	

Deel 1: Financieel jaarverslag 2019

1 Bericht van het dagelijks Bestuur

1.1. Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft een aantal algemene zaken die de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) raken gezien vanuit het Dagelijks Bestuur van de GKB. De gemeenschappelijke regeling (GR) vormt de basis voor het beleid van de GKB. In de GR zijn de doelstelling en de te behartigen belangen van de GKB opgenomen in artikel 4:

Artikel 4. Doelstelling en te behartigen belangen.

1. *De bank is een gemeentelijke kredietbank als bedoeld in artikel 6 Wet Consumenten Krediet. Zij heeft tot doel, met in achtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, om een, zowel vanuit bedrijfseconomische alsook maatschappelijke optiek gezien, verantwoord pakket van (al dan niet) financiële dienstverlening aan te bieden. Dit in het bijzonder aan de ingezetenen van het werkgebied van de bank.*
2. *In het licht van de omschreven doelstelling behartigt de bank de volgende belangen:*
 - *deelnemen aan krediettransacties;*
 - *treffen van schuldenregelingen;*
 - *budgetbeheer;*
 - *afgifte van verklaringen op grond van de Faillissementswet;*
 - *bewindvoering en curatele op grond van de Faillissementswet;*
 - *bewindvoering op grond van het Burgerlijk Wetboek;*
 - *preventie;*
 - *bevorderen van de spaarzin;*
 - *het verrichten van diensten alsmede alle verdere handelingen die met het vorenstaande in verband staan;*
 - *de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk zijn;*
 - *zorg dragen voor een harmonische en evenwichtige ontwikkeling van de onderneming.*
3. *Het behalen van winst is geen doel van de bank.*

1.2. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

De samenstelling van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur is in 2019 vanwege de collegewisselingen in de gemeente Assen gewijzigd.

De samenstelling van het bestuur is als volgt:

Dagelijks Bestuur

Gemeente Hogeveen	G. Vos
Gemeente Assen	H. Vlieg (voorzitter tot 28 februari 2019)
Gemeente Assen	C.T. Dekker (voorzitter vanaf 28 februari 2019)
Gemeente Assen	J. Broekema (voorzitter vanaf 28 februari 2020)
Gemeente Meppel	H. ten Hulscher

Algemeen Bestuur

Dagelijks bestuur aangevuld met:

Gemeente Hogeveen	E. Slomp
Gemeente Assen	G. Smith (tot 28 februari 2019)
	H. Vlieg (vanaf 28 februari 2019)
Gemeente Meppel	J. van der Haar

De directeur van de GKB is ambtshalve als secretaris zowel aan het Algemeen als het Dagelijks Bestuur toegevoegd.

Het Bestuur wordt in haar werkzaamheden ondersteund door het Beleidscoördinatorenoverleg (BCO). De drie gemeenten worden hierin vertegenwoordigd door de beleidsambtenaar. Bij financiële agendapunten wordt het BCO uitgebreid met financiële specialisten van de drie gemeenten.

1.3. Beleidsvisie van het Bestuur

Het bestuur van de GR-GKB heeft eind 2017 besloten tot een nieuwe strategische koers voor 2018-2021. Onder de titel "Terug naar de kern", "Terug naar de kern" kenmerkt zich door twee doelstellingen. Enerzijds ziet het bestuur de GKB het liefst uitsluitend werkzaam zijn voor en in opdracht van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling. Anderzijds ziet het bestuur voor de GKB een belangrijke meerwaarde als specialist in de tweede lijn. Specialist in de tweede lijn achter de toegang. Samengevat heeft de GKB de volgende missie geformuleerd:

De GR-GKB is in de deelnemende gemeenten een onmisbare schakel bij het oplossen en voorkomen van problematische schulden!

1.4. Ontwikkelingen ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling

Het afgelopen jaar kenmerkt zich vooral door het concretiseren van de beleidsvisie 2018-2021 "Terug naar de kern". De GKB is begonnen met het afstoten van DVO gemeenten en herpositioneerde zich in de tweede lijn. Daarnaast werd in 2019 het laatste deel van de plannen doorgevoerd om de GKB financieel gezond te maken. De impact van de beleidsvisie is fors en het bestuur heeft begin 2019 besloten tot temporiseren van de afbouw van DVO gemeenten. De afname van de dienstverlening aan de GR-gemeenten, samen met de afbouw van de DVO-gemeenten, zorgden voor een te grote afname van diensten van de GKB. In de bijlage bij deze jaarrekening is een overzicht opgenomen van de afbouw van DVO-gemeenten.

De samenstelling van de gemeenschappelijke regeling is in 2019 niet gewijzigd, er zijn geen gemeenten uit- of toegetreden.

Tot slot blijkt uit de financiële beschouwingen (zie verder de jaarrekening) dat de exploitatie over 2019 met een negatief saldo is afgesloten.

1.5 Maatschappelijke ontwikkelingen die de GKB raken

Het vraagstuk van armoede en schulden is in Nederland ondanks de oplevende economie niet veranderd. Naar schatting kampt 1 op de 5 huishoudens met risicovolle schulden. We zien daarbij ook dat de klassieke opzet van de schuldhelpverlening verandert en de één-loket-gedachte steeds meer wordt doorgevoerd. Voor de GKB betekent dit vooral meer en meer een positionering als tweede lijnsvoorziening. De GKB wordt ingezet op aangeven van de "toegang" en veelal niet meer op initiatief van de burger. Daarbij zien we ook dat de GKB als de specialist gezien en erkend wordt en uitsluitend nog ingezet wordt bij complexe schuldensituaties. Praktisch gezien betekent dit een afname van de vraag naar de diensten van de GKB. Wij verwachten dat deze trend de komende jaren verder zal uitbreiden naar uiteindelijk alle gemeenten waar de GKB werkzaam is.

De GKB is partner van de GR en DVO gemeenten bij de zorgen en opgaven die er zijn rond de ontwikkelingen van bewindvoering. De trend van stijgende uitgaven voor bewindvoeringskosten aan marktaanbieders zet zich door en gemeenten moeten hier iets mee. Er wordt zwaar ingezet op het vinden van alternatieven en deze alternatieven kunnen substantieel zijn voor de GKB. Er zou zich een verplaatsing kunnen voordoen van klanten van marktpartijen naar de GKB.

1.6 Impact nieuwe strategische koers

De strategische koers "terug naar de kern" bevatte drie onderdelen:

1. Financieel gezonde organisatie.
2. Uitfasering dienstverleningsovereenkomsten met niet GR gemeenten.
3. Herpositionering van de GKB als specialist in de tweede lijn.

Financieel gezonde organisatie

Onderdeel van het strategisch besluit van eind 2018 was ook een reorganisatie met als doel de GKB financieel gezond te maken, de risico's te reduceren, kostenbeheersing en efficiënte werkprocessen. Het strategische besluit spreekt van een solide, wendbare compacte organisatie. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan deze doelstellingen en er is veel bereikt, een kleine bloemlezing:

- Het aantal fte is in 2019 conform de begroting 2020 teruggebracht naar 93 fte. Oorspronkelijk was dit 140 fte.
- De overhead is conform begroting 2020 met 25% gereduceerd.
- De exit strategie van de software leverancier is 1 juli 2019 ingezet, verloopt goed en wordt eind 2020 afgerond.
- De werkprocessen zijn volledig geanalyseerd, opnieuw opgezet en worden in de loop van het eerste halfjaar 2020 geïmplementeerd.
- Het kantoorgebouw is zover als mogelijk ingekrompen en met beperkte middelen opgewaardeerd.
- De tarievenstructuur is herzien en aangepast naar een model van kostprijs met een risico-opslag van 10% voor DVO gemeenten.

Uitfaseren van dienstverleningsovereenkomsten met niet GR gemeenten

Begin 2019 heeft het Bestuur van de GKB, na een eerste tussenevaluatie besloten het uitfaseren van DVO gemeenten, enigszins te temporiseren. De GKB en DVO gemeenten hebben de ruimte gekregen om de DVO met twee jaar te verlengen, voor een langere periode is een bestuursbesluit nodig. Anno februari 2020, zie ook de betreffende bijlage, is de situatie als volgt:

- Op het moment van het strategisch besluit (eind 2017) had de GKB met 18 gemeenten een DVO. Dat waren er oorspronkelijk 20 maar 2 contracten waren al eerder volledig beëindigd.
- Vanwege de gemeentelijke herindeling is de DVO met Haren beëindigd en zijn de DVO's met Leek en Marum opgegaan in een DVO met Westerkwartier.
- Op 1.1.2020 resteren er 16 DVO waarvan:
 - 3 DVO is afbouwafpraak gemaakt
 - 2 DVO zitten in een aanbestedingstraject
 - 4 DVO is 2020 het laatste jaar
 - 6 DVO is 2021 het laatste jaar
 - 1 DVO is 2023 het laatste jaar

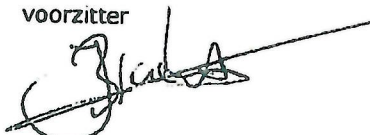
Herpositionering van de GKB als specialist in de tweede lijn

De gemeenten hechten grote waarde aan een sluitende ketenaanpak waarbinnen de GKB een duidelijk positie heeft. De herpositionering was een duidelijk onderdeel van het strategisch besluit. Dit deel van het strategisch besluit is zowel in de GR gemeenten als in de DVO gemeenten zo goed als volledig gerealiseerd. Een enkele gemeente positioneert de GKB nog in de eerste lijn. De GKB voelt zich erg comfortabel in de tweede lijn, de positie en opdracht zijn duidelijk waardoor er inhoudelijk een duidelijk focus mogelijk is. Dit zien we ook terug in de kwalitatieve resultaten. De succes ratio's, zoals percentage geslaagde minnelijke trajecten, doorlooptijden en wachttijden zijn erg goed. De GKB werkt mee aan de benchmark Armoede en Schulden van DIVOSA voor de drie GR gemeenten en presteert aan de bovenkant van de gemiddelden.

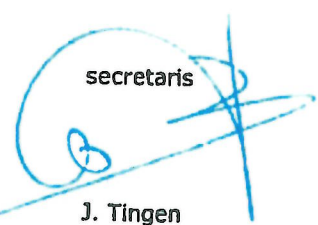
1.7. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

De jaarrekening 2019 is vastgesteld in de vergadering van het algemeen Bestuur van de Gemeentelijke Kredietbank van 22 april 2020.

voorzitter

J. Broekema

secretaris

J. Tingen

2 Programmaverantwoording

2.1. Inleiding

De Gemeentewet schrijft voor dat elke gemeente jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bevat de regelgeving daarvoor. Het BBV gaat er vanuit dat een programmaplan verschillende programma's bevat. Onder een programma wordt een samenvattend geheel van activiteiten verstaan. Aangezien de GKB slechts belast is met één samenhangende taak, te weten schuldhelpverlening in de meest brede zin, hebben wij het programmaplan niet opgesplitst in verschillende programma's.

Ingevolge artikel 8 van het BBV moeten in het programmaplan de doelstellingen en de beoogde maatschappelijke effecten worden behandeld, alsmede de wijze waarop men deze wil bereiken. Ingevolge artikel 9 van het BBV dienen in paragrafen de beleidslijnen te worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten.

Op de GKB zijn vijf verplichte paragrafen van toepassing, te weten: het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de financiering, de bedrijfsvoering en de verbonden partijen.

2.2. Verplichte paragrafen

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Volgens het BBV is het begrip weerstandsvermogen het verband tussen weerstandscapaciteit en de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is nodig om te voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen. Niet vooraf te voorziene risico's zijn onder andere:

Risico	Omvang risico
Dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening (DVO en GR gemeenten) waardoor geen sluitende bedrijfsvoering kan worden neergezet.	Diverse scenario's waarbij een omzetsdaling tussen € 1,3 en € 2,5 miljoen gecalculeerd is.
Wachtgeldverplichtingen als gevolg van beëindigingen dienstverband(en)	Maximaal 2 jaar WW, gemiddelde kosten € 120.000 per FTE
Vervanging bij (hoog) ziekteverzuim	Gemiddeld € 180.000 per jaar bij 3 FTE langdurig ziek
Niet (tijdig) in kunnen spelen op wijzigingen in de Rijksregelgeving	p.m
Discussie over omzetbelasting op diensten binnen de schuldhelpverlening	€200.000-€400.000

Zoals bij 1.4 aangegeven heeft het Bestuur van de GKB tot een nieuwe strategische koers besloten. Onlangs heeft het Bestuur met de vaststelling van het herziene Bankreglement besloten tot een weerstandsvermogen van 0% bij de GKB. Bij een eventueel exploitatietekort wordt er een beroep gedaan op de deelnemende gemeenten.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast t.o.v. de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

		2019	2018
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		34,85%	27,33%
A	Vaste schulden	0	0
B	Netto vlottende schuld	11.945.989	17.635.280
C	Overlopende passiva	304.360	374.034
D	Financiële activa	5.010.691	6.608.805
E	Uitzettingen	258.517	630.767
F	Liquide middelen	4.005.095	8.216.865
G	Overlopende activa	77.126	267.265
H	Totale baten	8.406.318	8.363.724

Geconstateerd kan worden dat de netto schuldquote, in verhouding verslechterd is. Door de implementatie van het nieuwe softwaresysteem vindt een verschuiving van gelden plaats naar externe rekeningen, hierdoor dalen de liquide middelen, maar ook de schulden.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte lening is en wat dat betekent voor de schuldenlast.

		2019	2018
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		94,11%	106,35%
A	Vaste schulden	0	0
B	Netto vlottende schuld	11.945.989	17.635.280
C	Overlopende passiva	304.360	374.034
E	Uitzettingen	258.517	630.767
F	Liquide middelen	4.003.935	8.216.865
G	Overlopende activa	77.126	267.265
H	Totale baten	8.406.318	8.363.724

Zoals uit bovenstaande vergelijking blijkt is het verschil groot. De financiële activa (verstrekte kredieten) vormen een belangrijk aandeel in de activa van de GKB. Indien men deze corrigeert op de schuldquote blijkt duidelijk dat de schulden (passiva) een groter aandeel zijn ten opzichte van de baten dan de activa. Het beperkte eigen vermogen van de GKB speelt hier uiteraard ook een belangrijke rol.

Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (algemene en bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

		2019	2018
Solvabiliteit (A/B) * 100%		-1,91%	-0,64%
A	Eigen vermogen	-232.590	-116.446
B	Balanstotaal	12.188.697	18.139.035

Het eigen vermogen van de GKB is negatief. Mede als gevolg hiervan komt het tekort van 2019 direct en volledig ten laste van de GR-leden. De solvabiliteit is negatief en deze zal zeker vanwege de nieuwe strategische koers ook niet meer toenemen. Het negatieve eigen vermogen zal worden aangezuiverd door de GR-gemeenten, middels bijstorting van het negatieve resultaat.

7

De kengetallen grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit zijn bij de GKB niet van toepassing.

2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Jaarlijks wordt op begrotingsbasis een gering bedrag (€ 9.000) gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. Dit bedrag is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan welke opnieuw is opgesteld begin 2020. Het komende jaar worden volgens plan uitgaven gedaan voor het vervangen van de ketel en het upgraden van de toiletunits. Het vervangen van de ketels betreft achterstallig onderhoud, welke in 2018 uitgevoerd had moeten worden, maar is doorgeschoven naar 2020. Daarnaast worden jaarlijks de geplande onderhoudsuitgaven ten laste van deze voorziening gebracht.

2.2.3. Financiering

Op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) dient de GKB jaarlijks in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid inzake de treasuryfunctie. De doelstellingen, richtlijnen en limieten van het voorgestane beleid zijn vastgelegd in het treasurystatuut.

De bank heeft het renterisico beperkt door zo veel mogelijk gebruik te maken van de interne financieringsmogelijkheden. Omdat er vaak sprake is van oversluiten kent de kredietportefeuille van de GKB gemiddeld een relatief korte looptijd.

Er is dan ook sprake van een financieringsstructuur met relatief veel eigen middelen.

Met de vaststelling van de begroting 2019 heeft het Algemeen Bestuur tevens de kasgeldlimiet en een mogelijke overschrijding daarvan vastgesteld.

De renteopbrengsten zijn opbrengsten uit de verstrekte leningen. Rentelasten zijn niet van toepassing.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Dit percentage is vastgelegd in de "uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden". Voor 2019 is het percentage vastgesteld op 8,2%.

Kasgeldlimiet per 01-01-2019	
Bedrag jaar: € 1.000,-	
Omvang begroting 2019	7.819
Grondslag kasgeldlimiet	8,20%
Kasgeldlimiet in bedrag	641

De GKB voldoet niet aan de kasgeldlimiet, maar heeft hierover afspraken gemaakt met de provincie voor 2020.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd middels de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van de vaste schuld. Het doel is om op deze wijze spreiding te krijgen in de rente typische looptijden van de leningenportefeuille. Hierdoor werkt een verandering in de rente vertraagd door op de rentelasten. Uit onderstaande tabel blijkt dat de GKB ruimschoots binnen de gestelde rente risiconorm blijft.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD PER 31-12-2019	
	(BEDRAG X € 1.000)
Renterisico op vaste schuld	
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	0
3b Nieuw verstrekte lange leningen u/g	2.009
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-2.009
5 Betaalde aflossingen	3.547
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-2.009
7 Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	-2.009
Rente risiconorm	
8 Stand van de vaste schuld per 1 januari	0
9 Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%
10 Rente risiconorm	1.564
Toets Rente risiconorm	
10 Rente risiconorm	1.564
7 Renterisico op vaste schuld	-2.009
11 Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	3.573

2.2.4. Bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de algemene programmaverantwoording zal in de paragraaf Bedrijfsvoering aandacht besteed worden aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van de bedrijfsvoering.

a. Investeringsbeleid

De GKB heeft in 2018 besloten afscheid te nemen van het huidige softwarepakket. Eind 2018 is voor de afdeling kredietverlening reeds een nieuw systeem geïmplementeerd. In 2019 is een start gemaakt met de implementatie van een nieuw systeem voor de andere dienstverlening. Dit zal verder worden afgerond in 2020. Hiervoor zijn de nodige investeringen gepland. Verder worden op basis van het onderhoudsplan in 2020 ook de nodige investeringen gedaan, zoals vernieuwing toiletunits en vervanging van de ketel.

b. Organisatiestructuur en formatie

De formatie van de GKB is de afgelopen jaren fors gekrompen en in 2020 zal verdere afbouw van de DVO gemeenten plaatsvinden volgens het schema zoals opgenomen in de bijlage. De overhead is met 25% ingekrompen. Met de kleinere formatie is per 1 januari 2020 een nieuwe organisatiestructuur doorgevoerd. De overhead is gekrompen en de teams worden nu vanuit de gedachte van "circulair organiseren" aangestuurd. Deze vorm van organiseren is stevig gebaseerd op samenwerking, persoonlijk leiderschap en zelf-organiseren.

c. Kansen en bedreigingen

Bedreigingen

De eerste belangrijkste bedreiging voor de GKB vormen de komende jaren de financiële opgaven voor gemeenten. In zowel de GR als DVO gemeenten worden forse bezuinigingen verwacht die ook de GKB zullen raken. Meer voor minder zal ook voor de GKB gaan gelden.

De tweede belangrijke bedreiging is de impact van de strategische koers. Deze bedreiging is enerzijds een keus en daarmee een voorziene bedreiging. De snelheid en impact van de strategisch laat zich een stuk lastiger voorspellen.

Kansen

De eerste belangrijke kans voor de GKB ligt op domein van beschermingsbewind. De gemeenten blijven zoeken naar alternatieven voor groeiende uitgaven aan bewindvoerders. De GKB is daarbij een belangrijke partner en aanbieder van het alternatief.

De tweede belangrijke kans zijn de innovaties in de schuldhulpverlening. Er zijn tal van interessante en kansrijke experimenten die het werk van de GKB kunnen ondersteunen. De GKB is goed aangehaakt op deze ontwikkelingen.

d. Toetsingscriteria

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden moeten ook gemeenschappelijke regelingen verantwoording afleggen over het rechtmatig handelen. De accountant zal hierover een uitspraak doen in de controleverklaring. Voor de toetsing van rechtmatigheid geldt voor 2019 het volgende normenkader, waarbij uitsluitend wordt getoetst op de criteria recht, hoogte en duur:

- verordening 212
- verordening 213
- treasurystatuut
- directiestatuut
- mandaatbesluit
- reglement van orde algemeen bestuur
- reglement van orde dagelijks bestuur
- bankreglement
- gemeenschappelijke regeling
- Wet FIDO
- Besluit aanbesteding overheidsopdrachten
- CAR/UWO
- Algemene wet Bestuursrecht

2.2.5. Verbonden partijen

Op grond van het BBV is een verbonden partij een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de bank een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het gaat dus om een combinatie van beide belangen. Een financieel belang ontstaat wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (art. 1 BBV). Bestuurlijk belang ontstaat indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht, dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

De GKB is opgericht door de volgende gemeenten:

- Gemeente Assen
- Gemeente Meppel
- Gemeente Hogeveen

Bovengenoemde gemeenten hebben in 1990 de gemeenschappelijke regeling ingesteld als rechtsopvolger van de drie volkskredietbanken. Oorspronkelijk was vooral sociale kredietverlening het gezamenlijke belang van deze samenwerking, eind vorige eeuw kreeg de GKB een belangrijke rol bij de uitvoering van schuldhulpverlening. Problematische schulden vormen een forse belemmering voor burgers en gemeenten bij het realiseren van opdrachten en ambities. De GKB levert een bijdrage aan het wegnemen van deze belemmeringen.

Verbonden partijen stichtingen en verenigingen:

Bij de aankoop van het huidige pand is een vereniging van eigenaren opgericht. De GKB maakt deel uit van deze vereniging. De tweede deelnemer van de VVE is Inter-psy. De vereniging beheert het pand waarbij de GKB 90% eigenaar is en Inter-psy 10%. De totale omvang van de gezamenlijke beheerskosten bedragen € 92.000,-. Deze kosten worden middels servicekosten omgeslagen op de vier gebruikers van het kantoor, de GKB, Inter-psy, Publiek Vervoer en het OV bedrijf Groningen-Drenthe (laatste 2 als huurders).

Deel 2: Jaarrekening 2019

Balans

ACTIVA	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Investerings met een economisch nut		2.837.269		2.415.333
Financiële vaste activa				
Leningen u/g	4.840.335		6.336.883	
Doorlopende kredieten	326.610		425.417	
Debiteurenvoorziening	156.254		153.495	
		5.010.691		6.608.805
Totaal vaste activa		7.847.959		9.024.138
Vlottende activa				
Uitzettingen				
Vorderingen op openbare lichamen	210.390		597.576	
Overige uitzettingen	-		-	
Overige vorderingen	48.127		33.192	
		258.517		630.768
Liquide middelen		4.005.095		8.216.865
Overlopende activa		77.125		267.265
Totaal vlottende activa		4.340.737		9.114.898
TOTAAL ACTIVA		12.188.697		18.139.036

Gowaarmarkt als behorende bij
 de controleverklaring

22 APR. 2020

PASSIVA	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	9.817		9.817	
Gerealiseerd resultaat	406.201-		520.452-	
Bestemmingsreserves	163.793		394.189	
Totaal eigen vermogen		232.590-		116.446-
Voorzieningen		169.779		246.167
Totaal vaste passiva		62.811-		129.721
Netto-vlottende schulden				
Overige schulden		11.947.150		17.635.280
Overlopende passiva				
Vooruitontvangen SHV	186.057		243.152	
Overige	118.302		130.883	
		304.359		374.035
Totaal vlottende passiva		12.251.508		18.009.315
TOTAAL PASSIVA		12.188.697		18.139.036

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR 2020

	Realisatie 2019		Begroting 2019		Realisatie 2018	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rente opbrengsten leningen		652.371		792.500		679.011
Schuldhelpverlening Gemeenten		4.192.971		3.927.485		4.549.857
Schuldhelpverlening cliënten		319.887		293.570		318.155
Preventiewerkzaamheden		103.074		85.000		102.039
Promens Care		45.205		60.000		52.121
Vergoeding beschermingsbewind		2.414.712		2.342.337		2.286.690
Vergoeding bemiddelingskosten		233.832		180.000		200.376
Overige vergoedingen		59.912		73.586		49.387
Huur		68.085		55.000		57.150
Incidentele opbrengsten		153.091		10.000		68.939
Vrijval voorzieningen		158.962				
Totaal opbrengsten		8.402.102		7.819.478		8.363.725
Directe kosten						
Kosten BKR	14.376		10.000		12.051	
Kosten Preventieactiviteiten	13.196		7.500		15.884	
Apparaatskosten						
Personeelskosten	7.448.924		6.210.012		7.610.305	
Automatiseringskosten	310.243		215.000		208.470	
Huisvestingskosten	224.042		270.000		225.640	
Afschrijvingen						
Gebouwen	96.734		95.000		84.871	
Automatisering	81.188		220.000		348.559	
Kantoorinventaris	12.367		17.000		8.433	
Algemene kosten						
Drukwerk	27.528		28.647		24.906	
Accountants- en advieskosten	62.671		60.000		82.314	
Overige kosten	534.027		498.123		406.632	
Bestuursadvies	26.812				40.961	
Dotatie voorzieningen						
Debiteurenvoorziening	179.590		150.000		8.531	
Onderhoudsvoorziening	7.000		8.000		7.173	
Personeelskosten					70.885	
Totaal kosten	9.038.698		7.789.282		9.155.615	
Saldo van baten en lasten		-636.596		30.196		-791.890
Toevoegingen aan reserves						
Rente-egalisatiereserve						
Automatisering					112.000	
Personeelskosten						
Personeel en certificering						
Reorganisatie						
Totaal toevoegingen reserves		0		0		112.000
Onttrekkingen aan reserves						
Rente-egalisatiereserve						
Automatisering	50.801					
Personeelskosten					245.285	
Personeel en certificering						
Reorganisatie	179.594				138.154	
Totaal onttrekkingen reserves		230.395		0		383.439
Resultaat		-406.201		30.196		-520.451

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR. 2020

15

3. Analyse en bestemming resultaat

3.1 Analyse resultaat

In 2019 is een negatief resultaat voor mutaties in reserves van € 636.000 gerealiseerd. Het negatieve resultaat is met name het gevolg van onvoorziene kosten, die buiten de invloed van de GKB lagen. Hieronder een toelichting per punt.

Extra overgangsinformatie goedgekeurd door DB € 167.000 (incidenteel)

Eind 2018 bleek de te realiseren maatregelen om de GKB financieel gezond en fit te maken niet binnen dat boekjaar volledig te kunnen afronden. Een deel van ingezette overgangsinformatie is in 2019 aangehouden. De overgangsinformatie is voorafgaand aan het jaar in het DB vastgesteld. In dit besluit is gekozen voor de financiering van deze overgangsinformatie via het totaal van het eindresultaat 2019. De overgangsinformatie betrof:

- extra praktijkbegeleiders om de transformatie van de organisatie en de implementatie van het nieuwe softwaresysteem in 2019 mogelijk te maken.
- ondersteuning op P&O. Dit mede om de implementatie van HR21 en de WNRA te begeleiden.
- Ondersteuning team kredietverlening vanwege de software problemen.

Nagekomen kosten personeel beleidschalenstelsel € 85.000 (incidenteel)

In de jaarrekening 2018 was reeds melding gemaakt van een risico op nabetaling wegens de afschaffing van het beleidschalenstelsel. Achteraf is gebleken dat uitstel van de afschaffing van beleidschalen niet mogelijk is. Na overleg met de vakbonden is daadwerkelijk vastgesteld dat sprake zou moeten zijn van een nabetaling. Deze betrof zowel eigen medewerkers, maar vooral ultzendkrachten.

Eenmalige vergoeding cao € 100.000 (incidenteel)

In de loop van 2019 is de nieuwe ambtenaren cao vastgesteld, met naast een indexering ook een eenmalige vergoeding aan alle medewerkers van €750. De indexering van de lonen was voorzien, maar de eenmalige uitkering niet.

Afboekings lvm Stratech € 97.000 (incidenteel)

Begin 2020 is een probleem ontdekt met het softwarepakket Stratech, waarbij is geconstateerd dat klantgelden dubbel geboekt konden worden. Dit is nader onderzocht en uit analyse is gebleken dat dit in de periode dat Stratech in gebruik was (2016-2019) voor een bedrag van € 97.000 het geval is geweest. Omdat deze bedragen niet meer terug te vorderen zijn bij de klanten van de GKB, is dit bedrag ten laste van de exploitatie 2019 van de GKB gekomen.

Bestuursadvies € 26.000 (incidenteel)

Vanwege de privéomstandigheden heeft het Bestuur gedurende het eerste kwartaal extra ondersteuning aan de directie toegevoegd.

Boventalligheid (financiering uit reserve) € 180.000

In 2017 is een reserve gevormd om de financiële gevolgen van de reorganisatie op te kunnen vangen. In 2018 is een medewerker boventallig verklaard, de kosten komen, volgens het sociaal statuut, ten laste van deze reserve. In 2019 is tevens met twee andere medewerkers een vertrekregeling afgesproken, ook deze kosten komen ten laste van deze reserve.

ICT kosten (gedekt uit reserve ICT) € 50.000

In 2018 is een reserve automatisering gevormd voor een bedrag van € 112.000 om de kosten die in 2019 gemaakt moeten worden om het nieuwe systeem te implementeren te dekken. In 2019 is hiervan € 50.000 vrijgevallen, het restant zal in 2020 worden aangewend.

Overige opbrengsten € 70.000

De overige opbrengsten vallen in het boekjaar 2019 fors hoger uit dan geraamd. Het betreft hier baten waarvan de rechtmatige eigenaar, ondanks alle Inspanningen daartoe, niet kan worden opgespoord. De GKB parkeerde deze baten de afgelopen jaren op een tussenrekening, maar heeft in 2018 hiervoor beleid vastgesteld. Impact van dit beleid is dat deze gelden fasegewijs ten gunste komen van de exploitatie. Mocht de rechtmatige eigenaar zich alsnog melden dat komen de uit te betalen bedragen ten laste van de exploitatie. In de begroting 2019 zijn deze Incidentele baten voorzichtigheidshalve niet geraamd, eerst moest de software op orde zijn.

Ondanks het strak gevoerde financiële beleid is er een negatief resultaat gerealiseerd. Een deel van dit negatieve resultaat was voorzien en daarvoor zijn voorzieningen getroffen. Een ander deel is niet voorzien, maar betreffen geen structureel nadeel, het zijn incidentele tegenvallers. Tegenover dit alles staat een geraamde, maar veel hoger uitgevallen incidentele opbrengst.

Conform de gemeenschappelijke regeling wordt het negatieve resultaat van 2019 ten laste gebracht van de GR-gemeenten.

3.2 Baten

De baten als totaal zijn ten opzichte van de realisatie 2018 nauwelijks gedaald. De baten vallen ten opzichte van de begroting 2019 iets hoger uit. Voor de goede vergelijking nemen we de incidentele niet geraamde baten "Incidentele opbrengsten ad €143.000,-" en de "vrijval voorzieningen ad €163.000,-" totaal €306.000,- niet mee. Met deze correctie zien we dat realisatie 2019 lager uitvalt dan de realisatie 2018 en iets hoger uitkomt dan de begroting 2019. In onderstaande een toelichting op de baten die in belangrijke mate afwijken van de ramingen:

Rente opbrengst leningen

De rente opbrengsten hadden we hoger ingeschat omdat we hoopten na de omzetting op nieuwe software een inhaalslag te kunnen maken in het achterstandsbeheer. Deze inhaalslag is gemaakt, maar het financiële effect is beperkt en strekt zich uit over meerdere jaren. Daarnaast zien we dat het aantal kredietaanvragen daalt, als gevolg daarvan het uitstaand saldo met als gevolg daarvan lagere rente-inkomsten.

Schuldhelpverlening gemeenten

In de begroting 2019 zijn de veranderingen in de organisatie van de schuldhelpverlening in gemeenten meegenomen. De wijzigingen in de opzet van de schuldhelpverlening richt zich enerzijds op de instroom maar anderzijds ook op de uitstroom. Via de vroegtijdige interventie van de eerste lijn organisaties wordt getracht de instroom naar de tweede lijn, schuldhelpverlening te beperken.

In 2019 daalde de gemiddelde instroom van nieuwe aanmeldingen van 32.5 per week in 2018 naar 29.2 aanmeldingen per week in 2019. Dit leidt tot een lagere baten uit schuldhelpverlening ten opzichte van 2018. Daarentegen zijn de aantallen van de aanmeldingen afgeleide diensten gestegen. De uitvalpercentages worden lager en de zaken complexer. De daling van de baten vanuit de aanmeldingen worden door de baten vanuit de gestegen afgeleide diensten enigszins gecompenseerd.

Vergoeding beschermingsbewind

De stijgende trend van de caseload beschermingsbewind zet zich ook in 2019 door. Daarnaast zien we ook dat de uitstroom vrij fors is. De verhouding is inmiddels 2:1. Dit wordt veroorzaakt doordat klanten die in schuldenbewind zitten ook weer uitstromen nadat de schulden zijn afgewikkeld.

Incidentele opbrengsten

Daarnaast zijn de incidentele opbrengsten sterk hoger dan begroot, dit heeft te maken met een vrijval van oude posten, onder de noemer 'restsaldi klanten'. Dit betreft klantgelden die al langer dan 5 jaar bij de GKB staan en niet meer te herleiden zijn naar een klant of instantie. In 2019 is besloten om deze bedragen op te schonen. In de toekomst zal dit jaarlijks worden gedaan voor gelden die ouder dan 5 jaar zijn.

Vrijval voorzieningen

In de totale baten zit ook de vrijval van voorzieningen, dit betreft onder andere de voorziening op de leningen die na conversie in 2018 was gevormd en de voorziening personeelskosten.

3.3 Lasten

De lasten zijn tegenover de realisatie 2018 iets afgenomen, maar ten opzichte van de begroting 2019 fors hoger uitgevallen. De personeelskosten beslaan bijna 83% van de lasten en vormen het belangrijkste onderdeel van de overschrijding. Daarnaast zijn de kosten voor automatisering sterk van invloed op het resultaat. Hierna een toelichting op deze twee posten.

Personeelskosten

Zowel in de begroting als de jaarrekening 2019 vormen de personeelskosten de cumulatieve van een aantal kosten. Onder deze post worden de salarissen van de basisformatie, verzuimvervangingskosten,

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR. 2020

WW lasten e.d. samengevat en verantwoord. De personeelskosten zijn hoger dan begroot, dit heeft meerdere oorzaken:

1. Overgangsformatie niet begroot	167.000
2. Afschaffing beleidschalenstelsel	85.000
3. Nabetaling cao	100.000
4. Boventalligheid	180.000
5. Meer Inzet personeel (gedekt door omzet)	350.000
6. Meer verlofuren	35.000
7. Ziektevervanging	<u>262.000</u>
Totaal	1.179.000

Ad 1

Eind 2018 bleek de te realiseren maatregelen om de GKB financieel gezond en fit te maken niet binnen dat boekjaar volledig te kunnen afronden. Een deel van Ingezette overgangsformatie is in 2019 aangehouden. De overgangsformatie is voorafgaand aan het jaar in het DB vastgesteld. In dit besluit is gekozen voor de financiering van deze overgangsformatie via het totaal van het eindresultaat 2019. De overgangsformatie betrof:

- extra praktijkbegeleiders om de transformatie van de organisatie en de implementatie van het nieuwe softwaresysteem in 2019 mogelijk te maken.
- ondersteuning op P&O. Dit mede om de Implementatie van HR21 en de WNRA te begeleiden.
- Ondersteuning team kredietverlening vanwege de software problemen.

Ad 2

In de jaarrekening 2018 was reeds melding gemaakt van een risico op nabetaling wegens de afschaffing van het beleidschalenstelsel. Achteraf is gebleken dat uitstel van de afschaffing van beleidschalen niet mogelijk is. Na overleg met de vakbonden is daadwerkelijk vastgesteld dat sprake zou moeten zijn van een nabetaling. Deze betrof eigen medewerkers, maar vooral uitzendkrachten.

Ad 3

In de loop van 2019 is de nieuwe ambtenaren cao vastgesteld, met naast een indexering ook een eenmalige vergoeding aan alle medewerkers van €750. De indexering van de lonen was voorzien, maar de eenmalige uitkering niet.

Ad 4

Een onderdeel van het financieel gezond maken van de GKB vormt het terugdringen van de overhead. Als gevolg hiervan zijn enkele medewerkers boventallig verklaard. De kosten hiervan worden verantwoord onder de personeelskosten, hier staat echter een voorziening tegenover. In 2018 is een medewerker boventallig verklaard, de kosten komen, volgens het sociaal statuut, ten laste van deze reserve. In 2019 is tevens met twee andere medewerkers een vertrekregeling afgesproken, ook deze kosten komen ten laste van deze reserve.

Ad 5

De operationele formatie beweegt mee met de vraag naar de dienstverlening van de GKB. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het beleid van de GKB dat is gericht op het aanhouden van de maximaal mogelijke flexibele schil. Flexibiliteit is echter voor de korte termijn gerekend duur.

Ad 6

In 2019 zijn er meer verlofuren opgebouwd. De lasten hiervan worden ook onder personeelskosten verantwoord.

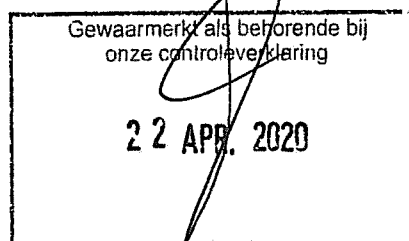
Ad 7

Het langdurig ziekteverzuim blijft onverminderd hoog, de vervangingskosten drukken ook in 2019 zwaar op de exploitatie. Dat wil niet zeggen dat de interventies om het langdurig verzuim terugdringen niet succesvol waren. We hebben in nauwe samenwerking met alle betrokkenen ook in 2019 weer een aantal langdurig zieken kunnen mobiliseren, dan wel naar herstel, dan wel door middel van vertrek. Tegelijkertijd moeten we ook vaststellen dat er ook weer nieuwe gevallen bij zijn gekomen. Uit analyses blijkt dat het huidige langdurig verzuim veelal niet of nauwelijks werkgerelateerd is.

Goed om op dit punt te melden is nog wel dat een belangrijke ratio "de meldingsfrequentie" stabiel lager is dan de norm "1".

Automatiseringskosten

In 2019 is meer uitgegeven aan automatisering dan begroot, hier staan lagere afschrijvingskosten tegenover. De implementatie van nieuwe software brengt extra kosten met zich mee. Bovendien is 2019 ook nog het jaar dat we licentiekosten voor 3 systemen betalen, aangezien Stratech nog niet helemaal uitgefaseerd is. Tegenover een deel van deze kosten staat vrijval van de voorziening automatisering.

4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

4.1. Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het BBV 2004.

4.2. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld staat, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het meerjarig inzicht in de financiële positie alsmede het meerjarige inzicht in de toekomstige balansen is niet opgenomen in de jaarrekening, omdat dit het inzicht niet ten goede komt. Hiervoor wordt verwezen naar de begroting.

4.3. Balans

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. Bijdragen van derden op investeringen worden in mindering gebracht op de investeringen.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het jaar van ingebruikname van de activa.

De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	35 - 44
Verbouwingen	10 - 20
Inventarissen	5 - 10
Automatisering	3 - 5

Financiële vaste activa

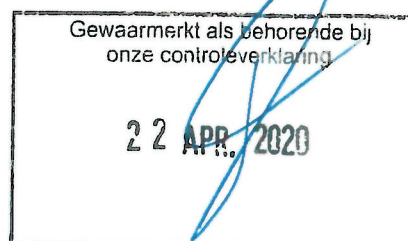
Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met aflossingen. Voor de verwachte oninbaarheid van leningen en kredieten is een voorziening getroffen. De debiteurenvoorziening wordt bepaald op basis van het gemiddelde aan afgeboekte kredieten van de afgelopen zeven jaren.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi en kruisposten.

4.4. Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waar aan door het Bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen Bestuur, dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

4.5. Overige passiva

Voorzieningen

De voorziening onderhoud heeft betrekking op het planmatig onderhoud aan de gebouwen en is bedoeld om schommelingen in de lasten op te vangen.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.6. Overzicht van baten en lasten

Opbrengsten

De opbrengsten worden verantwoord voor zover gerealiseerd.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Personeelskosten

Hierop worden de totale salariskosten van het personeel verantwoord inclusief overige personele kosten.

5. Toelichting op de balans

5.1 Activa

5.1.1 Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari 2019	523.924	1.559.780	10.692	307.769	13.170	2.415.335
Herrubricering	-380.000	380.000				
Investerings			183.146	426.312	2.765	612.223
	143.924	1.939.780	193.838	734.081	15.935	3.027.559
Desinvesteringen						
Afschrijvingen		84.901	11.832	85.558	7.998	190.289
Ontvangen subsidies						
Duurzame waardeverminderingen						
Boekwaarde per 31 december 2019	143.924	1.854.879	182.006	648.523	7.937	2.837.269
Afschrijvingstermijnen	0 jaar	35/44 jaar	10/20 jaar	3 jaar	10 jaar	

In 2019 is fors geïnvesteerd in ICT, aan de ene kant zijn veel investeringen gedaan voor de implementatie van het nieuwe systeem, aan de andere kant zijn investeringen gedaan in het vervangen van de servers.

Begin 2019 is het gebouw aangepakt, waarbij alle verdiepingen een upgrade hebben gehad en we een kantine gecreëerd hebben.

De afschrijvingen zijn relatief laag in 2019, omdat over de investeringen in het nieuwe systeem nog niet wordt afgeschreven, aangezien de implementatie nog niet is afgerond.

5.1.2 Financiële vaste activa

Leningen	Persoonlijk	Doorlopend	Totaal
Boekwaarde 01-01-2019	6.456.641	425.417	6.882.058
Verstrekkings 2019	2.008.714	0	2.008.714
Aflossingen	3.471.451	75.545	3.546.996
Afboekingen	153.568	23.263	176.831
Boekwaarde 31-12-2019	4.840.336	326.609	5.166.945

Bij de persoonlijke leningen gaat het om sociale kredieten, herfinancieringskredieten, kostenkredieten en saneringskredieten. Totaal 2981 kredieten met een gemiddeld uitstaand bedrag van € 1.624,-

Bij het doorlopend krediet gaat het om totaal 118 kredieten met een gemiddeld uitstaand bedrag van € 2.740,-

De gemeenten staan voor een bedrag van circa € 1.415.000 borg. Het gaat hierbij voornamelijk om leningen ten behoeve van zogenaamde "nieuwkomers". Daarnaast staat de Drentse Zaak borg voor circa € 442.000 aan verstrekte kredieten in het kader van de BBZ regeling.

5.1.3 Verloop debiteurenvoorziening:

Stand per 01-01-2019		153.495
Storting	bij	179.590
Afschrijving i.v.m. oninbaarheid	af	176.831
Stand per 31-12-2019		156.254

De grondslag van de omvang van de voorziening is vanaf boekjaar 2016 gebaseerd op het voortschrijdende gemiddelde van de afschrijvingen over afgelopen zeven jaar. In 2018 zijn door de

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR. 2020

22

conversie naar een nieuw systeem geen afboekingen gedaan op de leningen, dit jaar wordt niet meegenomen in de berekening van de voorziening.

5.1.4 Uitzettingen

	2019	2018
Vorderingen op openbare lichamen:		
Vordering gemeenten schuldhelpverlening	210.390	597.576
Vordering GR-gemeenten Algemene Reserve	0	0
Overige vorderingen:		
Te vorderen BTW	48.127	33.192
Totaal	258.517	630.768

Zoals omschreven in de paragraaf weerstandsvermogen zijn er landelijk diverse discussies over de omzetbelasting in relatie tot de diensten binnen de schuldhelpverlening. Het is niet geheel duidelijk of alle schuldhelpverlening BTW vrijgesteld is, de discussie gaat met name over bewindvoering. De GKB is van mening van de diensten van bewindvoering vrijgesteld zijn van BTW. De Belastingdienst heeft in haar beleid opgenomen dat zij van mening is dat bewindvoering niet vrijgesteld is van BTW. In 2019 heeft de rechtbank uitspraak gedaan in een vergelijkbare zaak en uitgesproken dat bewindvoering wel vrijgesteld is van BTW. De belastingdienst is in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak.

Mocht de belastingdienst alsnog in het gelijk gesteld worden dan heeft dit mogelijk ook gevolgen voor de GKB. De inspecteur van de belastingdienst is in 2019 langs geweest om de situatie met de GKB te bespreken. De belastingdienst heeft nog geen standpunt ingenomen richting het GKB, maar er bestaat een risico dat de GKB onterecht geld heeft terug gevraagd afgelopen jaren, of dat de GKB te weinig BTW heeft afgedragen in afgelopen jaren. Dit is afhankelijk van de uitspraak van het Hoogerechtshof, dat kan nog jaren duren.

5.1.5 Liquide middelen

	2019	2018
Kasgelden	4.736	6.219
ABN 458192627	2.102.624	2.303.385
ABN 425993272	317.080	363.388
ABN 466270321	0	4.549.085
ABN 457761202	0	522.520
ABN 819303100	1.415.825	390.650
BNG 285137085	75.298	59.110
Postbank 5599262	0	22.507
ABN NL56ABNA0864061390	1.131	0
ABN NL93ABNA0864062567	17.240	0
ABN NL94ABNA0864061676	300	0
ABN NL85ABNA0864061838	12	0
Rabobank NL37RABO0336018932	15.993	0
ABN NL61ABNA0840499612	53.695	
ABN NL11ABNA0834595346	1.160	
Totaal	4.005.095	8.216.865

NB: Ten aanzien van de liquide middelen gelden geen opnamebeperkingen. Evenmin worden er ten aanzien van liquide middelen valutarisico's gelopen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de GKB. De GKB maakt geen gebruik van schatkistbankieren.

Er is een kredietlimiet van € 1 miljoen mogelijk op de rekening die betrekking heeft op schatkistbankieren.

Gewaarsmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR. 2020

5.1.6 Overlopende activa

	2019	2018
Energie/Servicekosten		20.664
Detacheringskosten	9.041	12.981
Vooruitbetaalde bedragen	68.085	91.552
Nog te ontvangen gemeente Meppel	0	142.068
Totaal	77.126	267.265

5.2 Passiva

5.2.1 Algemene reserve:

	2019	2018
Saldo per 1 januari	9.817	9.817
Bijdrage GR-leden	520.452	666.685
Toevoeging resultaat	-520.452	-666.685
Saldo per 31 december	9.817	9.817

5.2.2 Bestemmingsreserves:

	2019	2018
Saldo per 1 januari	0	245.285
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	0	245.285
Saldo per 31 december	0	0

Deze reserve is in 2018 omgezet naar een schuld in verband met het verplichte karakter van deze schulden.

	2019	2018
Saldo per 1 januari	282.189	420.343
Toevoegingen		0
Onttrekkingen	179.594	138.154
Saldo per 31 december	102.595	282.189

De reservering is in 2017 gevormd om de kosten van de reorganisatie te dekken. In 2019 zijn de kosten voor boventalligheid en een aantal beëindigingsregelingen hieruit gedekt.

	2019	2018
Saldo per 1 januari	112.000	0
Toevoegingen	0	112.000
Onttrekkingen	50.801	0
Saldo per 31 december	61.199	112.000

De reserve ICT is in 2018 gevormd om de kosten voor het openen van beheer- en leefgeldrekeningen in het kader van de overgang naar een nieuw softwarepakket te kunnen dekken.

5.2.3 Nog te bestemmen resultaat

Het negatieve resultaat over 2019 ad € 406.201 wordt middels de resultaatbestemming deels onttrokken aan de reserve ICT en deels in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op basis van inwoneraantallen.

5.2.4 Voorzieningen

De voorzieningen bestaan in 2019 nog uit één onderdeel: de voorziening "groot onderhoud".

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De GKB heeft een actueel meerjaren onderhoudsplan laten opstellen voor de periode 2020 - 2030. Op basis van dit plan is de jaarlijkse dotatie aangepast.

	2019	2018
Saldo per 1 januari	175.282	187.563
Toevoegingen	7.000	7.173
Onttrekkingen	12.503	19.454
Saldo per 31 december	169.779	175.282

In 2018 was er nog een voorziening voor personeelskosten, deze is in 2019 vrijgevallen.

	2019	2018
Saldo per 1 januari	70.885	0
Toevoegingen	0	70.885
Onttrekkingen	70.885	0
Saldo per 31 december	0	70.885

5.2.5 Netto-vlottende schulden:

	2019	2018
Doorbetalingen	154.608	242.299
Saldo depotrekeningen	1.190.756	1.719.642
Saldo klantreserveringen	9.113.618	13.820.148
Saldo interne rekeningen GKB	163.963	248.356
Personeelskosten	59.437	0
Crediteuren	173.537	1.032.138
Verlofuren	280.585	245.285
Loonheffing + Sociale lasten	392.313	0
Overige	418.333	327.412
Totaal	11.947.150	17.635.280

5.2.6 Overlopende passiva

	2019	2018
Vooruitontvangen aflossingen	118.303	130.882
Vooruitontvangen bijdragen schuldhulpverlening	186.057	243.152
Totaal	304.360	374.034

5.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Leasecontracten.

De kosten voor de leasecontracten van zes dienstauto's bedragen € 2.726,93 per maand, en voor het brandstof voorschot € 736,82 per maand. Deze bedragen zijn exclusief btw.

Huurcontract

Betreft het huurcontract tussen de GKB en het OV Bureau, met als Ingangsdatum 1 maart 2005, met een looptijd van telkens vijf jaar en opzegtermijn van twaalf maanden. Het huurcontract is eind 2019 verlengd voor 5 jaar. De huuropbrengst bedroeg in 2019 € 68.085, -.

6. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

6.1 Bedrijfsopbrengsten

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van alle bedrijfsopbrengsten. Daarna volgt een specificatie per opbrengst.

Rente opbrengsten leningen	652.371	792.500	679.011	784.297
Schuldhelpverlening Gemeenten	4.192.971	3.927.485	4.549.857	4.897.334
Schuldhelpverlening cliënten	319.887	293.570	318.155	329.723
Preventiewerkzaamheden	103.074	85.000	102.039	94.206
Budgetservice	45.205	60.000	52.121	57.389
Vergoeding beschermingsbewind	2.414.712	2.342.337	2.286.690	2.120.649
Vergoeding bemiddelingskosten	233.832	180.000	200.376	322.843
Overige vergoedingen	59.912	73.586	49.387	65.583
Huur	68.085	55.000	57.150	57.150
Incidentele opbrengsten	153.091	10.000	68.939	52.960
Vrijval voorzieningen	158.962			
Totaal opbrengsten	8.402.102	7.819.478	8.363.724	8.782.134

6.1.1 Renteopbrengsten leningen

De renteopbrengsten leningen hebben betrekking op de rente welke in de exploitatie in rekening wordt gebracht voor zowel persoonlijke leningen als doorlopende kredieten. Dit betreft ook eventueel in rekening gebrachte boeterente en vertragingsrente. Daarnaast worden hier ook andere renteopbrengsten verantwoord, zoals bijvoorbeeld de rente welke ten laste van de huisvestingskosten wordt gebracht in verband met de aankoop van het pand in Assen. Het aantal uitstaande leningen is gedaald, evenals het gemiddelde leningsbedrag. Dit heeft effect op de omvang van de rentebaten.

6.1.2 Schuldhelpverlening gemeenten

De opbrengst schuldhelpverlening heeft betrekking op de vergoeding voor uitvoering van werkzaamheden in het kader van integrale schuldhelpverlening, exclusief beschermingsbewind voor gemeenten.

6.1.3 Schuldhelpverlening cliënten

Onder deze post worden de vergoedingen voor budgetbeheer en schuldhelpverlening geboekt die door de cliënten uit eigen middelen worden betaald.

6.1.4 Preventiewerkzaamheden

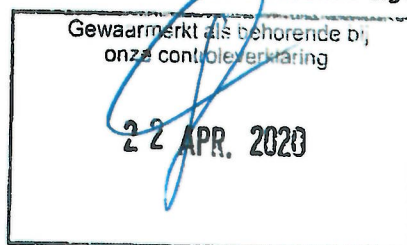
In opdracht van gemeenten en in een enkel geval van andere partijen voert de GKB preventieactiviteiten uit. Deze activiteiten zijn aanvullend op de basisdiensten van de GKB en worden op projectbasis gefinancierd. Preventie werkt uitsluitend op basis van kortdurende incidentele opdrachten.

6.1.5 Budgetservice

Onder deze noemer worden de Inkomsten verantwoord die worden verkregen van de bewoners van voornamelijk de organisatie Cosis, die hun beperkte financiële zaken laten beheren door de GKB.

6.1.6 Vergoeding beschermingsbewind

De GKB wordt op basis van een uitspraak van de Rechter aangesteld als bewindvoerder. De wetgever stelt jaarlijks middels een ministeriele regeling de vergoedingen voor de werkzaamheden van de bewindvoerder vast. Deze vergoeding wordt vanwege het ontbreken van voldoende eigen

middelen in circa 75% van de gevallen in rekening gebracht bij de gemeenten waar de onderbewindgestelde woonachtig is. In de overige 25% van gevallen zijn de cliënten zelf in staat de vergoeding te betalen.

6.1.7 Vergoeding bemiddelingskosten

In de dossiers waarbij sprake is van een schuldregeling in de vorm van een schuldbemiddeling wordt op de aan de schuldeisers uit te keren bedragen 9% bemiddelingskosten (norm NVVK) ingehouden.

6.1.8 Overige vergoedingen

Deze post bevat onder andere de vergoeding voor financieel beheer. In de dossiers waarbij sprake is van een schuldregeling in de vorm van een schuldbemiddeling wordt, naast de bemiddelingskosten, financieel beheer aangehouden. Dit financieel beheer heeft als doel om te waarborgen dat de klant alle afgesproken inkomensdelen afdraagt aan de GKB ten behoeve van zijn/haar schuldeisers. De vergoeding voor het financieel beheer bedraagt voor de cliënt €6, - per maand per beheer (norm NVVK). Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de aan de schuldeisers uit te keren bedragen.

6.1.9 Huur

De ontvangen huur heeft betrekking op de verhuur van de 2e verdieping van het kantoorpand aan het OV-bureau Groningen Drenthe. Halverwege 2019 is ook één vleugel op de 3e verdieping verhuurd aan het OV-bureau.

6.1.8 Incidentele opbrengsten

De incidentele opbrengsten hebben o.a. betrekking op nagekomen aflossingen van kredieten die in het verleden wegens oninbaarheid zijn afgeboekt. Daarnaast worden hier ook de bedragen geboekt van gelden, conform de interne beleidsregels, waarvan de rechtmatige eigenaar onvindbaar is.

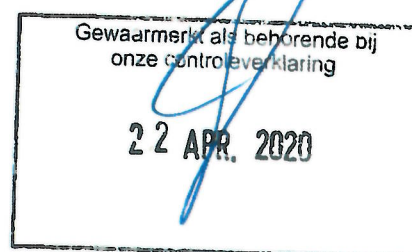
6.2 Bedrijfslasten

6.2.1 Afschrijvingen

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Gebouwen	96.734	95.000	84.871
Inventaris	12.367	17.000	8.433
Automatisering	81.188	220.000	348.559
Totaal afschrijvingen	190.289	332.000	441.863

6.2.2 Overige bedrijfskosten

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van alle overige bedrijfskosten. Daarna volgt een specificatie per kostenpost.

	Rechtsaam 2019	Begroting 2019	2018	2017
Directe kosten				
Kosten BKR	14.376	10.000	12.051	10.681
Kosten Preventie	13.196	7.500	15.884	3.917
Apparaatskosten				
Personeelskosten	7.448.924	6.210.012	7.365.020	7.525.410
Automatiseringskosten	310.243	215.000	208.470	203.108
Hulsvestingskosten	224.042	270.000	225.640	266.150
Algemene kosten				
Drukwerk	27.528	28.647	24.906	24.685
Accountants- en advieskosten	62.671	60.000	82.314	82.011
Overige kosten	534.027	498.123	447.593	540.902
Dotatie voorzieningen				
Debiteurenvoorziening	179.590	150.000	8.531	166.497
Voorziening personeelskosten			70.885	
Onderhoudsvoorziening	7.000	8.000	7.173	7.000

Kosten Bureau Krediet Registratie

Alle krediet- en schuldregelingsovereenkomsten en het verloop daarvan moeten door de GKB bij het Bureau Krediet Registratie (BKR) worden geregistreerd. Daarnaast dienen alle nieuwe krediet- en schuldregelingsaanvragen bij het BKR te worden getoetst. De kosten hiervan worden onder deze post verantwoord.

Kosten preventiewerkzaamheden

Onder deze post worden de kosten opgenomen die relevant zijn voor de verschillende preventieprojecten anders dan loonkosten.

Personeelskosten

Onder de post personeelskosten worden alle personeelslasten verantwoord inclusief WW-verplichtingen. Zie verder de inleiding op de toelichting van de programmarekening onder het kopje "Lasten" op pagina 18-19.

In het kader van de BBV maken wij hier melding van de indicatoren voor de eigen onderneming:

	31-12-2019	31-12-2018
Formatic volgens begroting (fte)	96	110.96
Bezetting	104.6	112.2

Voor de apparaatskosten verwijzen wij naar de programmarekening. De personeelskosten betreffen 82% van de totale lasten, wij achten het niet zinvol om een andere uitsplitsing naar overheadkosten te maken voor de overige kosten. Circa € 1,4 miljoen van de personeelskosten zijn toe te delen aan overheadfuncties, 14% hiervan betreffen uitzendkrachten.

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR. 2020

Automatiseringskosten

De kosten voor automatisering, zoals licenties, hardware en software, worden onder deze post verantwoord.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten in brede zin - zoals huur, energie, schoonmaak en dergelijke - worden onder deze post verantwoord.

Drukwerk

De kosten van het drukwerk in brede zin worden onder deze post verantwoord.

Accountants en advieskosten

De kosten voor de jaarlijkse accountantscontrole en overige advieskosten worden hier verantwoord.

Overige algemene kosten

Onderstaand een specificatie van de overige kosten in de jaarrekening 2019:

Overige kosten	Bedrag
Kantoorbenodigdheden	6.563
Portokosten	118.168
Telefoonkosten	81.693
Betalingsverkeer	71.685
Algemene kosten	35.541
Verzekeringen	24.915
Abonnementen/contributies	34.516
Incassokosten	22.934
Werkzaamheden derden	10.035
Incidentele lasten	127.973
Totaal	534.027

In de Incidentele lasten is een bedrag van €97.000 opgenomen die betrekking heeft op een afboeking naar aanleiding van geconstateerde fouten in het softwarepakket Stratech. Begin 2020 is een probleem ontdekt met het softwarepakket Stratech, waarbij is geconstateerd dat klantgelden dubbel geboekt konden worden. Dit is nader onderzocht en uit analyse is gebleken dat dit in de periode dat Stratech in gebruik was (2016-2019) voor een bedrag van € 97.000 het geval is geweest. Omdat deze bedragen niet meer terug te vorderen zijn bij de klanten van de GKB, is dit bedrag ten laste van de exploitatie 2019 van de GKB gekomen.

Debiteurenvoorziening

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de verliezen als gevolg van oninbare vorderingen vanwege kredietverstrekkingen. Zie verder de toelichting bij de omschrijving van de voorziening zelf.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening is gevormd ter dekking van het onderhoud van de gebouwen in eigendom. In verband met het aangepaste onderhoudsplan 2020 - 2030 is de dotatie gewijzigd ten opzichte van de begroting. Zie verder de toelichting bij de omschrijving van de voorziening zelf.

6.3 Wet normering Topfunctionarissen

Naam topfunctionaris: Jan Tingen			
	2019	WNT grens	2018
Bruto beloning	€ 103.082	€ 194.000	€ 106.720
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding			
Voorzieningen betaalbaar op termijn	€ 19.118		€ 17.774
Totaal	€ 122.200	€ 194.000	€ 124.494

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR. 2020

7. Overige gegevens

7.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen relevante gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

7.2 Resultaatsbestemmingsvoorstel

Voorgesteld wordt om een deel van het resultaat te onttrekken aan de reserve ICT, het betreft een bedrag van € 30.000.

Voorgesteld wordt het restant van het negatieve resultaat 2019 aan te laten vullen door een bijdrage van de GR-leden naar verhouding van het inwoneraantal.

Resultaatsbestemming	2019	2018
Jaarresultaat	-406.201	-520.452
Bijdrage GR-leden	376.201	520.452
Onttrekking reserve ICT	30.000	0
Saldo resultaat na bestemming	0	0

De bijdrage van de GR-gemeenten wordt als volgt verdeeld over de deelnemende gemeenten:

Bijdrage GR-leden	Inwoneraantal	%	Te betalen
Assen	67.963	43%	€ 163.234,-
Hoogeveen	55.334	35%	€ 132.912,-
Meppel	33.329	21%	€ 80.055,-
Totaal	156.626	100%	€ 376.201,-

7.3 Controleverklaring

De controleverklaring is na bijlage 2 aan deze jaarrekening toegevoegd.

Bijlage 1 Dienstverleningsovereenkomsten per 31 december 2019

Gemeente	Naam overeenkomst	2019	2020	2021	2022
Aa Hunze			xx		
Borger Odoorn			xx		
Dalfsen	overeenkomst tot afbouw				
De Wolden	overeenkomst tot afbouw				
Hardenberg	xx	01-apr			
Noordoostpolder	xx	01-jul			
Noordenveld	overeenkomst tot afbouw				
Ommen			xx		
Raalte			xx		
Staphorst		xx			
Steenwijkerland		xx			
Westerveld		xx			
Tynaarlo			xx		
Westerkwartier		xx			
Westerwolde			xx		
Stadskanaal					xx

Bijlage 2 Formatieoverzicht per 1 januari en 31 december 2019

	1 januari 2019	31 december 2019
Totaal formatie	104,6	109,84
Onbepaalde tijd	82,71	84,06
Bepaalde tijd	5,45	2,49
Flexibel contract	16,44	23,29
Flexibele schil in %	21%	23%
Totaal	104,6	109,84

Gewaarmerkt als behorende bij
onze controleverklaring

22 APR 2020

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Kredietbank Drenthe

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag op de pagina's 12 tot en met 29 opgenomen jaarrekening 2019 van gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Kredietbank Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Kredietbank Drenthe op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de verordeningen gemeenschappelijke regeling.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2019; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Kredietbank Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Financieel jaarverslag;
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 213, lid 3 onder d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het financieel jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het algemeen bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Tynaarlo, 22 april 2020

Afier Auditors B.V.

w.g.

Drs. J.H. Kreuze RA/RE